

Ola hombres i señoritas, odvčcí veteráni, i nově přičhozí poutnictvo,

vítám Vás na stránkách *Píseckého (ode)psance*, i na samém prahu znovusvítání rozkošnictví divadelního!

V posledním červnovém víkendu budeme vašimi průvodci pěnou píseckých dní. I když zcela neopouštíme virtuální prostor, a můžete nás vnímat na sítích (a)sociálních i v blogosféře, po letech se konečně vracíme k podstatě, kontaktu, srdci, vůni, vydavatelské divočině a ryzímu publikačnímu punku.

Papír's not dead muchasos!!! Ano, jsem hrdým dinosaurem, vzývám prastará média jako samotnou podstatu autorské tvorby a intenzivně se těším, až Vás uvidím s (ode)psancem v dlaních.

Čtete nás vášnivě, reagujte spontánně, diskutujte divoce. Neváhejte nás kontaktovat. A hlavně, užívejte si. Těšíme se na Vás! Parádní Šrámkův Písek všem.

Za redakci Píseckého (ode)psance,

Petr KlariN Klár

(Máme také facebook [sramkuvpisek](#), blog [blog.sramkuvpisek.cz](#) a instagram [piseckypsanec](#). Budeme šťastni, když si něco přečtete, shlédnete nebo poslechnete. A budeme v sedmém nebi, když k tomu něco napíšete nebo natočíte. Kontakty najdete dole, a také nás téměř všude a téměř vždy potkáte.)

Odo

Co nás dnes čeká

Dnes v pátek tedy Geissleři, Zběsilá pípa a noční koncert.

Od 18:30 tedy: „**Není malíře od Rýna na východ slavnějšího nežli já. V střídmosti ať žiji ti, kterým Bůh nedal schopnost se radovat.**“ Příběh muže, který mohl mít vše, kdyby... Podezřele současná hra z roku 1730 objevená v srpnu LP 2018 v lékárně U Granátového jablka v Hospitálu Kuks. V hlavní roli: Brandl. Přebásnění textu: Levínský.

Baroko, obrazy, fantaskní imaginace, smrt.

Od 20:00: **Pivo věčně živo.** Pokud jste si nestihli přečíst úvod do problematiky na blogu, zde je výtah:

Zběsilá pípa už údajně zrealizovala 5 původních inscenací. Byly všechny o pivu?

Nápad vznikl koncem 90. let. Chtěl jsem napsat hru o pivu a jeho roli v české společnosti. Hra se jmenovala přímo Zběsilá pípa. Dějové linky sahají od starých Slovanů až po privatizaci Budvaru a další divoké události 90. let, kdy vyhlídky českého piva nevypadaly dobře.

Další hra se jmenovala Únos Heinekena. Nad skutečným příběhem únosu Alfreda Heinekena z roku 1983 jsme vystavěli fikci pojednávající především o globalizaci a obecně o mamutích koncernech.

Třetí hra Josef II byla z doby tolerančních patentů a zrušení nevolnictví. Lidé chodí na pivo, ale pivo není dobré, protestují tedy u císaře. Hru provázal pojem „české národní opruzení“. Pivo mělo nakonec vliv na to, že Josef II rozdál lidem občanky.

Čtvrtá hra Pivařky.cz byla zaměřená na emancipaci restaurací. Mají mít ženy stejná práva a stejné povinnosti jako pivaři? Vedlejším motivem jsou nečisté praktiky velkých společností – úplatky a podobně.

A teď hrajeme Pivní pohádky. V Písku uvedeme jakousi výseč z nich plus pásmo z minulých inscenací.

(*Odovi odpovídal Martin Jarošek, šéf Zběsilé pípy*)

Kde se hraje

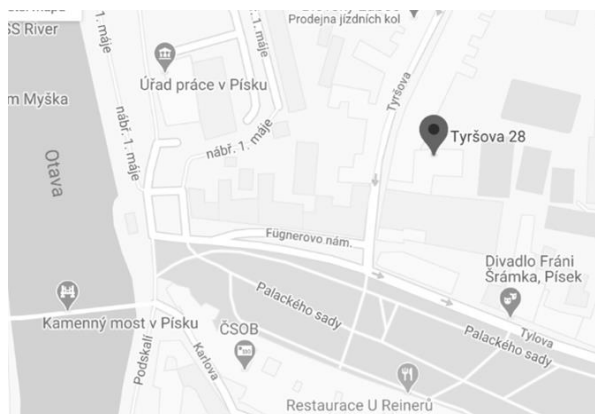
Letošní Písek proběhne na dvou místech: v epicentru přehlídky, jímž je Divadlo Pod Čarou (zde bude také docházet k debatám o představeních) a v Divadle Fráni Šrámka.

Divadlo Pod čarou je alternativní hudební a divadelní klub. Velkolepý nezávislý podnik s vnitřními i venkovními prostory, které za dvacet let postupně stvořili lidé kolem šéfa klubu Mirka Pokorného.

Šrámkovo divadlo je rovněž velkolepý, typicky městský podnik s vnější podobou z roku 1937 a poslední modernizací provedenou v roce 2010.

Divadlo Pod čarou

Obě divadla jsou od sebe doslova za rohem

Pachatelé (ode)Psance

Emma Slobodová

páže mezi divadelními zločinci, to ovšem neznamená že se bojí přímého útoku / v tomhle oboru se už pár let pohybuje a pozor!, je zaměřená i na děti / normálně se ve velkých skupinách nebude moc projevovat a pokud po vás hodí zabijácký pohled, je to dost možná proto, že vás pořádně nevidí / v tuhle chvíli je na přelomu studií a (stále) to pořádně slaví / je brutálně nebezpečná po ránu a hladová / do Písku přijela hlavně kvůli dalším zkušenostem s nevypočitatelnými podniky a událostmi / cena: nevyčísitelná

Petr KlariN Klár

krycí jméno: KlaroCh / postrach prérií, periférií i jevišť, (ne)pravidelný dramaturg, sporadický režisér, líný publicista, utajený romantik, béčkový textař a rtuťovitý zlobil / příznivec kamenné estetiky, coming of age tematiky, divadelní autenticity a špíny / milec Twin Peaks, Stranger Things, Buffy, přemožitelky upírů, kvalitní literatury a umělecké tvorby Lucie Němečkové a Vladimíra Hulce / tělem, srdcem i duší: teatropunker!

Petr Odo Macháček,

bezelstně nezakryté jméno: Odo / mezi divadelní galerkou Methuzalem / nebezpečný šťoural pod různými slupkami / při setkání s ním pozor na zabloudění / tupý při rozklíčování zápletek a fabulí, zaručeně nikdy neuhádne vraha / naopak precitlivělý na takové ty estetické jemnosti / nenechá se opít rohlíkem, ale kořalkou ano / velmi pravidelný režisér, dramatik a šéfúdržbář v jednom kamenném divadle

Dobrý den,

milí i vážení Šrámkovi písečané. Zdravím Vás ze sedla svého bujného redakčního oře a volám k četbě ještě teplem se chvějícího prvního čísla našeho tištěného žurnálu. Naše čerstvé dojmy z pátečního večera jsou připraveny k vašemu posouzení, pobavení, a samozřejmě i následné konfrontaci. Ochutnávejte, těšte se, srovnávejte... a klidně se i zlobte. Neváhejte s námi mluvit.

Sobotě zdar!

Za redakci Píseckého (ode)psance,

Petr KlariN Klár

Krásné živé obrazy. Krásně na jeviště převedený Brandlův vizuální styl.

Během představení jsem uvažoval o životnosti a neživotnosti stylu, případně o životnosti a mrtvolnosti manýry. Všechny obrazy na jevišti pro mě byly velmi podobné. Napětím, náladou, tělesností apod. se skoro nelišily. Asi v důsledku toho jsem celek vnímal jako výtvarné pásmo – ať byly na jevišti „instalovány malby“ nebo se dělo něco jiného, ať se obrazy hýbaly (někdy i velmi energicky) nebo ne. Při představení jsem přemýšlel o tom, kdy v tvorbě přichází ten moment, při kterém se styl, stylizace, ráz, a někdy svým způsobem snad i sloh, mění v manýru, případně kdy se taková manýra začíná zmrtevovat. Nevyznám se v Brandlovi, dívám se na něj teď povrchně na webu, takže jen nastíním možnost, aniž bych se odvažoval tvrdit, že tomu tak je. Možnost je tato: i on si namáhavě a v krvi a hlíně života vypracoval osobní styl, úžasný osobní styl; a posléze v některém okamžiku zažil ten moment, kdy tento styl nenápadně přešel v manýru; a je možné, že se třeba někdy potom zase vzchopil, oživil, a jeho styl se nějak posunul. A že podobný proces přechodu do manýry se třeba vícekrát opakoval. A že manýra se mohla projevovat například v tom, že začínal vyprázdněnost díla schovávat za šerosvit a krásná dynamická gesta, aniž by tím ovšem něco řešil. A schovávat se člověk může nejen za šerosvit, ale také za sex a hýření. Když o tom tady tak uvažuji, neuvažuji konkrétně o Brandlovi a konkrétně o Geisslerových Hofcomoediantech, ale obecně o tvorbě a tvůrcích, a samozřejmě i o sobě. O tom, jak tvorba osciluje mezi jiskřením a formálností, životností a mrtvolností. Děkuju Zamilovanému lovcí, že mi takto rozjítí uvažování.

Odo

Jak to vidí Emma?

Oceňuji především práci se světly, která krásně symbolizovala části děje a pohybovou práci Martina Talagy a všech herců, jenž musela být za přítomnosti na jevišti pěkně těžká a, alespoň pro mě, předčila i podle mého klasicky Moliérovské??? Hraní. Divadlo je rozhodně ze všech úhlů pohledu velice kvalitní, ale co se alternativy týče, musím přiznat, že je to typ představení, na které by šla např. rodina a všem by se to líbilo.

Dvakrát výprodej

Páteční program s temperamentem sobě vlastním sugestivně ovládla dvojice inscenačních projektů, jež sice na první letmé ohledání působily coby mimozemské artefakty z diametrálně odlišných galaxií, při bližším kontaktu však vykazovaly řadu pozoruhodně shodných rysů. Ideová vazba na uvědomělé kejkle s různými formami pokleslosti, pudovost, a v neposlední řadě i „best of“ element, coby neopominutelná součást jevištní existence, udávaly základní tón úvodního večera letošní edice Šrámkova Písku.

Ačkoli v případě letitých poutníků středoevropskou divadelní geografii Geisslers Hofcomoedianten byly všechny obvyklé pozitivní atributy jejich umělecké tvorby zdánlivě na místě – formální vytříbenost zdatně evokující dobový

kolorit i vizuální estetiku Brandlových obrazů, komplexní pohybová zdatnost velmi dobře sešraných aktérů, i nedrhnoucí temporytmus, předvedená inscenace Tři ženy a zamilovaný lovec je především festivalem několika poněkud již unavených rutin. Předně: tradičně se pod pseudonymem skrývající René Levínský na zakázku souboru stylem dramatický autopilot stvořil krátkodechou hříčku, v níž pod nánosem faustovských variací, textových repetit, a dalších rádobly efektních fanglí buší umouněné srdce obyčejné frašky. Pitvání umělcovy životní cesty prismatem pozemských slastí zůstalo jen letmo nahozeným nápadem, jenž nemůže spasit sebepreciznější obal. Režie Petra Haška sice tradičně perli funkčním svícením, i kreativními pohybovými variacemi, zjevně ale zapomíná kočírovat jevištní mluvu, jejíž laxnost se spolu s jeviště ovládajícím šerosvitem rychle stává zdrojem divákovy postupně rostoucí letargie. Vykopávka večera tak spíše než prvotní zrnko budoucí bouře připomínala poklidné pohupování v důvěrně známých vodách. Škoda.

Následující inscenace Pivo věčně živo, hlučínských propagátorů zeleného zlata Zběsilá pípa, bylo sudem střelného prachu, jenž neradno šňupat za střízliva. Písečtí debutanti namísto uceleného tvaru přivezly vějíčku fragmentů z jejich letité, monotematicky pivně zaměřené tvorby. Ryčně dunící pub kabaret byl divadelně nepoučený, neučesaný, leč bezmála hrabalovsky šarmantní. Ve vybrakovaném nonstop bufáci s politou podlahou kolem třetí ráno by pábitelské skotačení moravskoslezských jurodivců pochopitelně mělo mnohem větší grády než v poněkud sterilizujícím prostředí komorní scény Divadla pod čarou, přesto však setkání s Bobinou, Mítou a dalšími pivními performery připomínalo folklórní hedonistické orgie, jejichž vrcholy byly dojemně excesivní obnažování, a bezmála excelentní písňové texty z autorského pera principála souboru Martina Jaroška. Slunovrat piva alias noční mūra Vladimíra Mikulky. Chyběla snad jen na jevišti přímo naražená bečka. Příště do hospody, a více pandy, prosím!

KlariN

Emma a pivo?

Jako nekonzument piva, sice nejsem cílovou skupinou ale stejně jsem se pobavila. Bufet song si budu zpívat asi až do neděle. Ideální inscenace na pivo s přáteli a následný pokec. Příjemná, naprosto nekomplikovaná zábava.

Zaznělo v diskusi:

Zběsilá pípa, Hlučín: Pivo věčné živo

„Hledal jsem někoho pro scénář a pak jsem přišel do hospody“ (Martin Jarošek)

Úvodní rozborová debata 59. ročníku Šrámkova Písku se věnovala představení „Pivo věčné živo.“ Většina v plénu pronesených ohlasů se sice nesla na pozitivních vlnách, ale víceméně všichni se shodli na skutečnosti, že na debutním vystoupení Zběsilé pípy na ŠP se neblaze podepsaly zejména dva aspekty: technické problémy a nešťastně zvolený prostor. Petr Váša mimo jiné zatoužil po větší míře vážnosti a umírnění sarkasmu. Bez výhrad naopak prošla zdařile uchopená všednodenní tematika, hospodská syrovost, a písňové texty.

Tomáš Žižka: „Mě se to nechce řešit, jestli je to varieté nebo jakási koláž. Já to chci přijmou lidsky i když mi to dělá problém. Koukal jsem na vás jako v panoptikální vlně, ale vlastně mě nejvíc fascinovalo to vyprávění o pivu a navrácení se k těm dotekům, vůním a chutím.“

Vladimír Hulec: „Vy přednášíte něco, co je svébytné, u čeho si říkáme, do jaké míry to je a není divadlo. Pro mě jste esencí něčeho zajímavého, co mě strašně baví.“

Petr Váša: „Celou dobu jsem přemýšlel, jak o tom přemýšlet. Ta operní scéna byla skvělá, jak představovala, co vy jste schopni udělat a rád bych viděl, kdyby i celé představení tak pokračovalo, překvapující, vtipný a zároveň suverénní. Já si představoval, že jsem pivo a bylo tam toho na mě málo.“

Příjemnou předpůl noc Vám šrámkově-písecké rozkošnictvo přeji!

Vítám Vás v úsvitu Psancova čísla druhého a hlásím, že šotek, jenž rozhašil redakční tiskárnu, byl snad definitivně zastrašen za bryskní pomocí milých dam z místního infocentra, jímž tímto děkuji. A jistě, počítáte správně, Váš oblíbený undergroundový žurnál vychází po druhé ve dni. Jak se Vám líbí? Mně totiž velmi, ostatně stejně jako Vy. Krásné sobotní finále všem. Uvidíme se?

KlariN

Antikódy a dokonalá souhra s opožděným divákem

Špenát a Kedlubna: SVBD; inspirace: Antikódy Václava Havla / Pro mě je to jedna ze sympatických větví studentského divadla. Dost pevně uspořádané, ale přitom jednoduché – herecky, scénicky i jinak. Jednoduchá, ale pevná struktura je možná pro herce chvílemi až svazující; v mnohých okamžicích se ovšem nad svazující a svázanost povznesou, prorazí jakousi inertní slupku, a vybuchují autentické setkání s nimi a s tím, co si možná nějak řeší.

Položil jsem si – evidentně nesprávnou – otázku: jak z tohoto druhu divadla dostat víc? A hned si částečně odpovídám: má smysl dostávat z toho víc? Není to tak, jak to má být?

Kdybch se přesto kacířsky snažil něco vymyslet, asi bych naznačil toto: více svobody hercům a méně takových pasáží, které je nutně svazují (například mluvení unisono, dlouhé statické pauzy, ...). Aby se uvolnila jejich přirozená divokost, na jejíž vlnách by pak pobíhala komunikace.

Poznámka pod čarou: zahajující představení bloku zasmušilých studentských představení. O studentské zasmušilosti níže.

Poznámka pod dvěma čarami: na začátku se do sálu kolem jeviště postupně přikrádal starší pán, ve zhasnutém sále trochu tápavě a pomalu. Člověk by si myslel, že tiché a usebrané představení bude touto „akcí“ narušené. Ale nebylo. Herci pána vzali citlivě, minimalisticky, v klidu do hry, jen kdesi na okraji vědomí. Krásně to všechno fungovalo, natož aby to něčemu vadilo.

Emminy antikódy

Inscenaci SVDB jsem měla za začátku trochu problém pochopit, ale pak mi hned došlo, že celkové téma je lehce rozpoznatelné. Zprvu se mi to zdálo jako koláž scén na jedno téma, ve kterých jsem později viděla i hlubší souvislost. Musím dát klobouk dolů hercům, kteří se nebáli pracovat se špínou, a také mi přišla skvělá symbolika kýblů, i té samotné hlíny. A i pohybová práce a synchronizace mě naprosto ohromila.

Meotar a civilní krocení cikád

skupina 120 dB při ZUŠ F. A. Šporka: Cik! / Lehkotonážní a půvabné meotarové dílko.

U meotarů a otevřeně manipulovaných loutek a podobně je velmi důležitá interakce herců s tím, co se odehrává věcmi. Velmi oceňuji, že tato interakce – vlastně herecká stylizace – byla jednotná, a sice do velké míry civilní; téměř úplně.

Stylizace se dá zjednodušit na stav, kdy herečky dělaly jen to, co bylo vynucené technickým scénářem. A jejich „hraní“, „naciťování“, „pocity“ jen přirozeně vplynuly z toho, co technicky prováděly. To je velmi sympatický způsob vzniku komunikace, která je za těchto podmínek velmi autentická. Někdy možná nevýrazná, ale vnímá-li člověk citlivě, ocení její pravdivost.

Druhé zasmušilé studentské představení dnešního rána.

Odo

Emma a hmyz

Představení Cik! Jsem přijmula jako výtvarně nádherný příběh na téma z obyčejného života. Zvuková stránka navíc dobře dokreslovala efektivní ztvárnění. Já jsem, naprosto upřímně, veliký obdivovatel stínového hraní a využití meotaru, a u každého takového představení mám až dětskou radost. Bylo také super dívat se nejen na příběh na plátně, ale i na práci dvou studentek.

Všechno se se nevešlo... bylo toho hodně...: Podrobnější reflexe, poznámky z debat atd. najdete na blogu.

Malá glosa: Znamenají všechna ta dnešní různými způsoby zasmušilá studentská představení předzvěst duchovní revoluce? (O.)

Nedobrá předloha maří vše!

HOP-HOP, ZUŠ Ostrov / Jeden z nás lže / Nijak se netajím skutečností, že jsem intenzivním příznivcem tematiky dospívání v umělecké tvorbě. Pro inscenaci *Jeden z nás lže*, ostřílené divadelní grupy z Ostrova Hop-Hop, v podstatě tedy představují ideální divácký cíl. Navíc by se mohlo zdát, že výchozí bod projektu je na tělo přímo ulitý typologii, věku, i (nepochybným!) schopnostem vybraných aktérů. Přesto však dosažený výsledek povážlivě drhne. Proč?

Základním kamenem tvůrčího failu je pofiderní kvalita románové předlohy Karen McManus, jež postrádá většinu základních atributů kvalitní tzv. young adult žánrové tvorby – uvěřitelnost zápletky, autenticitu postav, i vnějších formálních prostředků, zejména pak mluvy. Značně neobratná je i žánrová fúze s obstarožní kriminálkou ve stylu Agathy Christie. Titulním lhářem je tady především autorka: její vybájený svět totiž nemá s reálnou džunglí náctiletých vztahů pranic společného. Je prázdnou morálitou, jejíž kvalita se zdáli smutně dívat na perly z autorských pokladnic Johna Hughese, Kevina Williamsona, či Stephena Chboskyho. Zřetelné limity problematického dílka navíc zbytečně prohlubuje nepečlivý překlad Renaty Vrabelové a ve finále i scénická adaptace režisérky souboru Ireny Konývkové, jíž chybí dramaturgie, i cit pro zvolené realie. Předváděné charakterky se tak pohybují v definičním spektru mezi hrubozrnou povrchní karikaturou, a perpetuálním prověřováním mnohokrát prověřených inscenačních schémat. Kostýmní pastiš i jazyková forma evokují doby dávno minulé, i obskurně deformovanou představu starého člověka „o těch mladých“. Láska, sex a něžnosti, optikou vzteklého houpacího koně, jenž zůstal v dětském pokoji opuštěný, nahrazen tabletem, Tinderem, a antidepressivy. Znuděný divák, zmlsaný 13 důvodů, Euforií či Snídaňovým klubem si jen líně odškrtává homosexualitu, steroidy, nepochopení a další obvyklé propriety. Zde nepomohou ani technologická ozvláštňení v podobě v reálném čase divákům odesílaných SMS (jež už jsou beztak dávno out), a bohužel ani heroické výkony snaživého herectva, jež na výtečnou skládá zkoušku z fyzické přípravy i vzájemné spolupráce. Zbytečně pluh dobře orá v neúrodném poli. Přeji úspěšnější hledání témat budoucích!

Jak lže Emma, jedna z nás

Už od začátku představení jsem se cítila jako divák špatně zpracované směsky *Gossip girl*, *Riverdale* a 13 důvodů proč? (tři populární americké seriály) a toho jsem se bohužel po celou dobu nezbavila. Jiné generace nejspíš tuto souvislost neznají, ale pro mě to by naprosto předvídatelné cliche americké seriálové kultury. U postav z povrchu proběhl nějaký charakterový přelom, který ale diváci ani nemohli zaregistrovat, jelikož bylo informací na jednu hodinu příliš. Což byla škoda, jelikož se tam objevilo spousta témat, které nikdo nerozebral a zůstala viset ve vzduchu. Celkově to byl nereálný a přehnaný obraz středoškoláků a jejich problémů. Rozhodně chci ale ocenit pohybovou práci všech herců a jednoduchou scénu, se kterou se ale velice dobře pracovalo.

Radostná zvukovost

Reservé: Malála / Scénická reportáž. Divadlo faktu. Skoro scénické vyprávění, scénické čtení. Výborné scénické vyprávění i scénické čtení. Autentické, s velkou dávkou civilnosti, přitom zvukově skvěle zvládnuté.

Za sebe bych ani nepotřeboval scénu a projekci. Kdyby herci seděli u lampiček a společně bychom se dostávali do toho strhujícího vyprávění, ve tmě, soustředěně, v intimitě (ono to tak skoro bylo), stačilo by mi to. Nepotřeboval bych žádnou vizualizaci. Stejně tak bych nepotřeboval zvukové divadelní prvky. Bylo jich tam velmi málo, ale i tak mě paradoxně spíš rušily, protože mi kazily autentičnost skvěle a čistě podávaného textu. Příkladem je mluvení unisono nebo celá fráze „jsem Malála ...“ (asi necitují přesně). Zkrátka to strhující vyprávění, skvěle prováděné, mi úplně stačilo.

Ale třeba se pletu, třeba tvůrci začlenili do dílka přesně tolik prvků, kolik měli, a text sám o sobě by byl slabší... Tápavý polovtip: proč hrajeme divadlo, když je často lepší čtení nebo jen textová interpretace? Mohli bychom si ušetřit všechny jevištní trampoty...

Režie a hraní šťastně civilní, s občasnými jemnými efekty („která z vás je Malála?“). Z tohoto pohledu šťastně jemné. Inscenace je zároveň edukativní. Ukazuje nám poměry v Pákistánu. A trochu i tady. A proč ne? Když je to umělecky dobré, edukativnost nemůže být na škodu.

Čtvrté zasmušilé studentské divadlo od sobotního rána. Paradoxně ovšem: ačkoli je téma asi ze všech čtyř nejdrastičtější, zasmušilost byla tak nějak hebká, ze všech nejhebká, snad až katarzní.

Jak vidí Malálu Emma

Soubor z Mostu vzal epický příběh Malaly Yousafzai a dokázali ho esteticky a bez komplikovaností převyprávět. Voiceband, až na pár chvil, kdy jsem měla problém porozumět, skvěle fungoval, i přesto, že to byly i celkem komplikované texty. Trochu mi bylo líto, že se tolik nevyužily i stíny rekvizit, ale chápu, že to není ten hlavní vizuální aspekt inscenace. Párkrát jsem si říkala, kdy přijde ta přelomová chvíle jejího života, ale nakonec jsem byla spokojená, že to končilo právě tím a nepokračovalo to jejím životem v Británii.

Experimentální neděli přeji Vám všem,

lidé s taškami, kabelkami, batohy, kufrы, tlumoky i bez. Už jdeme skoro do finále, a bříška našich prstů pod knutou klávesnic již povážlivě tvrdnou. Červen se chýlí k závěru a s ním i 59. ročník Písku Šrámkova. Písecký (ode)Psanec nasazuje sváteční stetson, jímž brzy bude extaticky mávat. Leč jak klasik praví: „Není konec, dokud není konec!": reflexe na nedělní představení, a shrnutí diskusí si budete moci přečíst, a následně náležitě okomentovat na našem blogu s adresou <https://blog.sramkuvpisek.cz/>. Šťastnou cestu všem, a brzy nashle!

S láskou,

za redakci Píseckého (ode)psance,

Petr KlariN Klár

Seznamte se: Tajfun Ostrava

Rozhovor s energickou budoucností české divadelní poezie

Co je základním zdrojem tvůrčí energie souboru Tajfun?

Poezie, krása a víno.

Za jakých okolností jste se poprvé setkali s literární tvorbou Františka Gellnera, a jak vás tento střet poznamenal?

Poprvé jsme se s ní setkali ve školních lavicích, ale jeho kouzlo na nás dolehlo až několik let poté, na soustředění našeho souboru, kde nás jeho verše inspirovaly k jejich divadelnímu zpracování.

Označili byste se za přímé pokračovatele Gellnerova buřičství?

Ohledně buřičství se ještě od Gellnera máme co učit, ale pracujeme na tom.

V čem na něj navazujete?

Jeden z našich herců začal kvůli Gellnerovi opět kouřit, a to Gellnerovu oblíbenou viržinku.

Bouříte se i vy osobně proti něčemu? Pokud ano, tak proč?

Jako Tajfun se ze zásady bouříme proti všem jiným bouřím a bouřkám.

A v procesu tvorby? Bouří se někdy soubor proti režisérovi, nebo naopak?

Přehánky se vyskytují, ale proti Tajfunu nic nezmůžou.

Jak na vaší divadelní interpretaci Gellnerovy poezie reagují vaši vrstevníci a jak starší, popřípadě mladší generace?

Z recenzí vrstevníků: "Čekal jsem to debilnější, ale bylo to docela v chillu."

Z recenzí starší generace: "Mně se to moc nelíbilo, ale jsi moje dcera..."

Na co se těšíte na Šrámkově Písku?

Těšíme se na zážitek z velké přehlídky a taky na cennou inspiraci od amatérských souborů pro další buřičství.

Anarchie nebo melancholie (uved'te důvod preference)?

Anarchie i melancholie jsou písečky, na kterých si rádi hrajeme. Přijďte se podívat.

KlariN

Puchmajer kombo!

Vedle mosteckých úderníků z režijní stáje Pavla Skály se v sobotním programu Šrámkova Písku dvojicí inscenačních projektů zaskvěl i mnoha přehlídkovými účastmi notně již obitý soubor Antonín Puchmajer D. S. ze samotné Matky měst. A byla to jízda značně různorodá!

Prvním šípem puchmajeřím, s grácií vstřeleným do diváckých slabin, se v sobotním odpolední stala inscenace Příběhy z pohřbu aneb povídej mi něco hezkého. Komorní, absurdně-poetické drama v němž jeho autorka, a zároveň jeden z nezpochybnitelných pilířů aktuální sestavy hvězdného spolku Kateřina Rudčenková s elegancí sobě vlastní splétá několik výostně

aktuálních motivů do pozoruhodně naléhavé, jiskřivě ironické zprávy, o vykloubenosti mezilidských vztahů, našlo ideální tvůrčí protipól v sugestivní režijní gesci Petra Lanty. Lantův přirozený cit pro makabrozní rituály si velmi dobře rozumí s černohumornou podstatou hry, jež na jednoduchou strukturu v podstatě banální soudničky navěšuje řadu atraktivních témat, do nichž se ovšem pálí, jak do kačen z pouťových střeňnic. Hysteričnost extrémního feminismu, neschopnost mužů nakládat s vlastními city, či sexuální experimenty, zjevně inspirované druhdy populárním pornem pro mamky, jsou ze smrtelně vážnou tváří na cucky trhány partou strnulých klaunů, jejichž tragikomickému projevu dodává pohřební říz důvtipně sladěný chór, do něž se v efektním finále přidá i sám herecky hostující režisér. Zvláštní pozornost si zaslouží precizní práce s prezentací neduživých, primárně sedavým zaměstnáním zdecimovaných těl mužských aktérů, nenápadně funkční kostýmování, i adekvátního hudebního doprovodu. Z hlediska literárního jsou pak Příběhy z pohřbu více než důstojným následovníkem stop, jež po sobě zanechali Ladislav Fuchs, či Roald Dahl. Jejich potenciál zdaleka přesahuje prostor autorského divadla, a bez zásadnějších úprav se lehce mohou stát ozdobou nejednoho profesionálního dramaturgického plánu. Píseckému provedení k totální dokonalosti chybělo snad jen přesnější nakládání s gradací, gestickou strukturou hereckého projevu (pozor na překotnost!), a v některých případech i jevištní mluvou. Jinak však sukces, a jasný bod!

Následujícím textem Beranidla budoucnosti, jenž byl v sobotně-nočním finále druhého dne Šrámkova Písku představen formou scénického čtení, se jeho autor Vladimír Mikulka osobitým způsobem hrdě hlásí k tvůrčí i divácké náklonnosti k uměleckým tvorbám Davida Drábka, Petra Kolečka, René Levinského, Haliny Pawlovské a Daniela Landy, režijní poetice Hany Burešové i

tandemu Skutr, a písňových textů Xindla X. Jeho niterně citlivý vhléd do rozháraného nitra skupiny salonních mariášníků, je ve své drtivé naléhavosti přímým opozitem páteční Zběsilé pípy. Představy aseptického intelektuála o hospodské špíně, prohnílených politických systémech, hříšné minulosti a konspiračních teoriích si ve své nekompromisní účinnosti v ničím nezadá s Kanibalkami, Krysařem či dokonce Tajemstvím Zlatého draka. Mikulka je našťvanější než Sikora, emoce váží s filigránským vkusem Petra Lexy, a ve střídmém nakládání se stopáží výsledného díla je nikoli nepodoben přístupu Karla Vachka. Je mi velmi líto, že soubor nepřikročil k plnokrevné jevištní adaptaci dramatu, jež žánrově osciluje mezi (post)coolness, sci-fi, Horečkou sobotní noci, Návštěvníky a Pitavalem z malého města. Stolní čtené provedení se i přes zjevné herecké snahy o dobrání se podstaty totiž postupně stává Dračím dopětem pro chronické insomniaky, bohužel

s nemožností žádoucí interakce. Zbývá jen odejít, upít se, či konečně začít respektovat Kateřinu Brožovou. Dobrou noc, milé děti, a díky Plzni, jež Beranidla darovala Písku, za přesnou definici Danajského daru. Na shledanou v Duze!

KlariN

Návštěvníkem v Skvostné zemi

Dobré divadlo, ne? Bavilo mě, na mnoho způsobů. Jak to u dobrých věcí bývá, je těžké říci proč. Protože se jednalo o v podstatě normální moderní činohru, pokusím se proti svým zásadám o nějakou rádobu analýzu. Obvykle to nedělám, neumím to, ale nějak mě k tomu tahle inscenace provokuje. Nejprve ovšem zmínka o scénografii: byla skvělá. Jednoduchá a skvělá. Včetně arénovatosti prostoru, včetně bílých dřevěných kvádrů, včetně bělostného sněhu. Krása v jednoduchosti a účelnosti. Účelností je i absurdnost sněhu. Tedy: účelnost v jednoduchosti a absurdnosti. Teď zmínka o hercích. Vynikající. S otevřeností a radostností mládí a s vyspělostí lidí z kvalitní ZUŠky. Hlavně černá centrální hrdinka (která hrála úplně otevřeně, odvážně hledavě a tázavě a pouštěla se často na tenký led – tam, kde se dá nejlépe najít), ale i ostatní. Nevím, odkud bych to měl celé začít rozplétat. A už snaha o rozplétání mi přijde divná, až trapná. Mám podezření, že se vlastně nehrálo o tom, co by se dalo označit za témata. Snad ta šikana... ale jo, ta asi tématem byla; ovšem jen nějak trochu? Víra – ať už v „dobrého“ nebo „špatného“ Boha.. ta tam byla.. Otec a sestra, to tam taky bylo... Ale nic z toho, a zdůrazňuji, že ani šikana, mi nepřišlo nějak vnitřní, nějak nepodstatnější. Snad jen trochu ta šikana... Ale jen trochu... Pokud nějaké téma tupě nepřehlídím (což je dobře možné...), znamenalo by to, že inscenace žádné dominantní téma nemá. Absence dominantního tématu by mohla znamenat dvě věci: buď nancovatou rozštělost nebo inscenaci mířící hlouběji než jsou témata. Nancovatost vylučuji, vždyť to přece bylo dobré divadlo, ne?! Takže zbývá něco hlubšího, co neumím analyzovat. No a takové divadlo mám rád: divadlo, které jde za témata a motivy, které se po tématech a motivech svezou někam hlouběji, někam, kde už se nedá rozumovat.

Odo

Seznamte se: Z deníku Starýho kocoura

Až z dalekého, legendami opředeného kulturního srdce podkrkonoší, přijelo do epicentra letošního Šrámkova Písku Turnovské divadelní studio. Na všetečné redakční dotazy odpovídá, s pověstnou upřímností sobě vlastní, sám ataman souboru, Petr Haken.

Jaký byl proces vzniku Vaší inscenace, jak se rodil její název, a co znamená?

Původně to byl jeden monolog na nějakou soutěž, pak jsme neměli s čím jet do Jelení Hory, tak se to dopsalo a nazvalo Cesta dlouhá, v Polsku to přeložili Zawila droga, nám se líbilo již řídce používané české slovo „zavilá“, tak jsme to nechali, jenže...ono to úplně nefungovalo, tak jsme se vrátili k Dlouhé cestě. A co že znamená? Dlouhá cesta znamená dlouhou cestu? Asi.

Jak se herečtí představitelé podíleli na vzniku textové předlohy inscenace?

Ten úvodní monolog jsem napsal sám, ty ostatní již společně s herci a pasáž ve fitku si napsaly holky v podstatě samy.

Jaká jsou specifika režirování rodinných příslušníků, respektive blízkých přátel?

Můžu jim víc nadávat, když se flákají. „Kájo, když uděláš chybu, plácnu tě přes zadek.“ To bych si asi v kamenném divadle dovolit nemohl (*d'ábelsky se řehní, pozn. red.*).

Jaký je současný tvůrčí profil Vašeho souboru?

Když se na to podíváme z profilu, tedy ze strany, tedy stranicky, nestraníme se ničeho. Vedle klasiky /Tři sestry v podání čtyř pánů/, výtvarného divadla Hanako /podle novely Franty Zborníka/, přes trochu minimalistickou Dlouhou cestu až po Ponožky /absurdní drama z prostředí mániček a horolezců.

Jaká očekávání máte od letošního Šrámkova Písku?

Nic asi neočekávám, na to už jsem stár na nějaká radostná očekávání. Jo, ono je to letos spojené se studentskou scénou. Tak to Starý kocour samozřejmě očekává pěkné mladé slečny (*nasazuje věduci úsměv svůdného jurodivce, pozn. red.*).

Juta nebo konopí a proč?

Juta je výrobek turnovské stejnojmenné firmy. Jedná se vlastně o umělé konopí, za bolševika hodně oblíbené. Já raději dávám brambory do klasických konopných pytlů, není to ode mne hezké vůči domácí firmě, leč příroda je příroda.

My krademe, vy se bavíte – Akolektiv Helmut!

Báječným divadlem a dalšími zběsilými událostmi k prasknutí naplněný program 59. ročníku Šrámkova Písku uzavře poslední červnovou neděli inscenace pražské divadelní skvady Akolektiv Helmut: S čaganem lamag nogy. Prosím, seznamte se!

Máte výborný název, kde se vzal?

Che, díky. Název pochází z jedné divadelní hry, kvůli které jsme se dali na začátku dohromady a kterou jsme nikdy nenazkoušeli. Napsal ji Adam, jmenovala se Helmutovy narozeniny a pojednávala o frustracích vyhřezlých na jedné rodinné oslavě. Vystupoval v ní třeba klaun se samopalem. Jenže pak jsme seznali, že je nás málo na to, abychom sehráli rodinnou oslavu, a že radši než inscenovat text, uděláme revival vánoční besídky u Adama doma. Tak nějak to celé začalo. A Akolektiv proto, že si často připadáme trochu a-kolektivní vůči potenciálním spolupracovníkům. Je to interní narážka na naši pracovní sevěnost.

Má vaše autorská tvorba vzory, k nimž vzhlížíte? Jaké jsou zdroje Vaší inspirace?

Jasně, máme jich hodně. Občas se nám zdá, že se

inspirujeme až příliš a pak chceme použít pro představení motto „My krademe, vy se bavíte.“ Nebo máme ještě druhé, více interaktivní: „Chcete vidět něco, co jste už viděli?“ ... Všichni si třeba hovíme ve filmech Davida Lynche. Z raných divadelních inspirací si pamatujeme původní Divadlo Komédie nebo Sokolovy inscenace McDonaghových her v Činoherním klubu.

Jaké je vaše ideová, estetická a dramaturgická profilace?

V minulosti jsme vytvořili dvě bytové satiry, které byly spjaté s konkrétním časem a prostorem – s hektickou předvánoční dobou v jednom pankráckém bytě. Jenže ten byt teď šel do rekonstrukce, a tak jsme se rozhodli, že z něj vylezeme. Čagan je naší první výzvou pokusit se popasovat s vážným tématem. Ne že by v jádru našich satir nebyla vážná témata, pochopitelně byla, ale byla svázaná s člověkem a určitou jeho všedností, banalitou. Čagan tohle překračuje. Přesto jsme si všimli, že se naší práci vine motiv jakéhosi nečekaného hosta. Možná to souvisí s momentem překvapení, který věříme, že je na divadle klíčový. Překvapovat diváky a překvapovat sebe navzájem, to je pro nás cesta, jak udržet divadlo živé. K naší profilaci by se snad dalo ještě říct, že pracujeme vždy od nuly. Nemáme textovou předlohu ani režijní koncept, scénografii, nic. Na začátku je vždy jen nějaký impulz a od něj teprve začíná všechno bujet a pučit.

Jaké jsou okolnosti vzniku Vaší inscenace, a její základní východiska?

Na začátku byla terénní výprava na chatu do Beskyd. Chodili jsme po horách a hrabali se v historii vesnice Morávka. Četli jsme historické dokumenty, legendy, pátrali po základech vypálených osad, poslouchali tamní rádio Čas a zpovídali místní. A najednou nám napříč tím vším začínaly vyvstávat paralely, uviděli jsme dějiny a mýty Morávky jako opakované divadelní výjevy, a to nás fascinovalo. Pilotní verzi inscenace jsme uvedli loni v září ve Svatojánské věži ve Frýdku-Místku a od té doby se celý rok neustále vyvíjela a proměňovala, hledali jsme její pravou podobu, museli jsme mírnit touhu téma ironizovat a pak jsme zas bojovali s patosem. Naším prvním a hlavním impulzem bylo zahrát Čagana přímo na Morávce, kde ještě žijí pamětníci určitých stěžejních událostí a téma je tam stále živé. Měli jsme už dohodnutý termín hraní na začátku dubna, ale korona... Teď se hraní odložilo na dobu neurčitou, což nás hodně mrzí. Každopádně tenhle plán nás hnal a brzdil zároveň. Možná je dobře, že to nevyšlo a mohli jsme inscenaci dokončit a odpremiérovat uvolněněji. Mimochodem, před pár dny jsme náhodou narazili na krátký starší text Olgy Tokarczuk k vydání jejího románu z česko-polského pohraničí Denní dům, noční dům a v něm je naše roční cesta zachycená. Byl to pro nás dost neuvěřitelný objev, v tom třístránkovém textu je všechno, naše touhy, obavy, co to vlastně znamená pokusit se zachytit místo a jaká úskalí to s sebou nese.

S jakými očekáváními vyrážíte do Šrámkova Písku?

Že dostaneme zpětnou vazbu, která je pro nás velmi cenná. Nemáme žádného režiséra, žádné vnější oko, a jsme v tématu ponoření už tak dlouho, že ztrácíme nějaký nadhled, soudnost. Těšíme se ale na celou přehlídku jako takovou a taky na ostatní inscenace, protože jsme na Šrámkově Písku nikdy nebyli.

Monolit anebo monolog a proč?

Asi čokoláda.

KlariN